

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Cob/79/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119326127
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Drahomíra Brixiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:6119326127.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Drahomíry Brixiovej a sudcov JUDr. Gabriely Varhalíkovej a JUDr. Branislava Gazdaga v spore žalobcu: H point, s.r.o., Magnezitárska 11, 040 13, Košice, IČO: 43 838 286, zastúpený: AZARIOVÁ & RUŽBAŠÁN Law firm s.r.o., Kmeťova č. 26, Košice, IČO: 47 237 406, proti žalovanému: KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, Štefanovičova 17, 811 05 Bratislava, IČO: 31 595 545, zastúpený: JUDr. Felix Neupauer, advokát, Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 37 928 422, o zaplatenie 466,14 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku pre zmeškanie Okresného súdu Košice I č.k.: 26Cb/64/2019- 128 zo dňa 31.1.2020, takto

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok Okresného súdu Košice I, č.k.: 26Cb/64/2019-128 zo dňa 31. januára 2020 a vec v r a c i a súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom pre zmeškanie rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 466,14 eur s 5 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 466,14 eur od 27.1.2019 do zaplatenia, to všetko do 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.

2. Súd prvej inštancie žalobu odôvodnil tým, že dňa 07.12.2018 došlo ku škodovej udalosti, pri ktorej bola spôsobená škoda na motorovom vozidle Škoda RAPID, EČV: KE XXX JT, ktoré v čase škodovej udalosti patrilo poškodenému Ing. H. U.. Poškodený mal so žalovaným uzatvorenú Zmluvu o havarijnom poistení motorového vozidla č. 682228179. Poškodený po poistnej udalosti ohlásil túto žalovanému a žalovaný ju zaregistroval pod č. 8013845770.

3. Poškodenému bolo oznámené, že dňa 11.1.2019 došlo k ukončeniu šetrenia škodovej udalosti č. 8013845770 a bola mu predložená rekapitulácia výšky plnenia. Suma uznaná a uhradená žalovaným však bola iba do výšky 5.204,06 eur. Celková nepriznaná suma bola vo výške 466,14 eur. Neuznanú pohľadávku v sume 466,14 eur poškodený postúpil na základe Zmluvy o postúpení pohľadávky zo dňa 15.01.2019 na žalobcu.

4. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že právny zástupca žalovaného podaním zo dňa 29.1.2020 žiadal vzhľadom na neodkladné pracovné povinnosti a pracovnú vyťaženosť, ako aj z dôvodu hospodárnosti konania (t.j., aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania) o ospravedlnenie neúčasti žalovaného ako aj jeho právneho zástupcu na súdnom pojednávaní vytýčenom na deň 31.1.2020. Právny zástupca žalovaného uviedol, že žalovaný nemá ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania a súhlasí s prejednaním veci, ako aj s vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti. Zároveň navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť v celom rozsahu a priznať mu náhradu trov konania v rozsahu 100%.

5. Právny zástupca žalobcu, prítomný na súdnom pojednávaní konanom dňa 31.1.2020, navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie žalovaného.

6. Súd prvej inštancie vo veci samej rozhodol na súdnom pojednávaní konanom dňa 31.1.2020 rozsudkom pre zmeškanie podľa ustanovení § 274 C.s.p., konštatujúc, že žalovaný sa na súdne pojednávanie nedostavil, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a zároveň neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Za vážne okolnosti neprítomnosti na súdnom pojednávaní možno považovať, len závažné prekážky, ktoré sú preukázané a ktoré bránia žalovanému sa dostaviť na nariadené pojednávanie.

7. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa ustanovení § 132 a § 274 Civilného sporového poriadku, ust. § 35, §37, §39 a ust. § 442, § 788, § 790, § 791, § 795 ods. 1, §797, §798, §799, §806, §809 Občianskeho zákonníka.

8. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa ust. § 255 a ust. § 262 Civilného sporového poriadku a úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania.

9. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok pre zmeškanie zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Odvolanie odôvodnil tým, že prvoinštančný súd vydal rozsudok pre zmeškanie žalovaného bez splnenia podmienok na jeho vydanie, keďže žalovaný bol v súdnom konaní aktívny, riadne ospravedlnil svoju neprítomnosť na nariadenom pojednávaní, informoval súd, že súhlasí s prejednaním sporu, ako aj s prípadným vyhlásením rozsudku v jeho neprítomnosti a navyše nebol zo strany súdu bezodkladne po podaní ospravedlnenia informovaný, že by súd posúdil ospravedlnenie žalovaného ako nedôvodné. Poukázal, že v konaní neboli splnené podmienky na vydanie rozsudku ako rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Rozsudok pre zmeškanie žalovaného slúži ako procesná sankcia za pasivitu žalovaného, pričom žalovaný nebol v konaní nečinný. Namietal, že podaním zo dňa 29.1.2020 ospravedlnil svoju neúčast' na predbežnom prejednaní sporu, no súd prvej inštancie nevyhodnotil jeho ospravedlnenie ako včasné a ako dôsledok vážnych okolností, o čom sa žalovaný dozvedel až zo samotného rozsudku. Ak súd prvej inštancie posúdil toto ospravedlnenie ako nedôvodné, mal v zmysle článku 4 C.s.p. „per analogiam“ postupovať „inter alia“ podľa § 183 ods. 4 C.s.p. a bezodkladne ho upovedomiť, že ním uvádzané dôvody ospravedlnenia vrátane jeho súhlasu s prejednaním veci v jeho neprítomnosti nemieni akceptovať.

10. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny. Namietal, že procesná obrana žalovaného spočíva v tom, že bol v konaní aktívny, nie je relevantná pre posúdenie správnosti vydania rozsudku pre zmeškanie z dôvodu neúčasti žalovaného na pojednávaní. V konaní boli splnené podmienky na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného podľa ust. § 274 C.s.p., keďže žalovaný svoju neprítomnosť na pojednávaní dňa 31.1.2020 neospravedlnil včas a vážnymi okolnosťami. Poukázal, že vážne okolnosti sú okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré znemožňujú účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (choroba, úraz, úmrtie v rodine), teda ide o okolnosti nie bežné ale vyššej intenzity. Vážnosť okolností je však vždy na voľnej úvahe súdu.

11. Žalovaným uvádzané dôvody nie je možné považovať za vážne okolnosti podľa § 274 písm. b) C.s.p. Žalovaný dokonca svoje tvrdenia v ospravedlnení ani nepreukázal. Zároveň žalobca poukázal, že právny zástupca žalovaného má troch koncipientov, preto nie je zrejmé, prečo sa pojednávanie nemohol zúčastniť niektorý z nich, resp. prečo právny zástupca žalovaného neudelil substitučnú plnú moc inému advokátovi. Žalovaný pritom nežiadal a nenavrhol súdu prvej inštancie aby pojednávanie, termín, ktorého bol vytýčený na deň 31.1.2020, bolo odročené na iný termín, z dôvodu, žeby sa ho žalovaný chcel zúčastniť, ale nemohol, takže sám žalovaný oznámil súdu a prejavil záujem, aby súd prejednal spor a vyhlásil rozsudok v jeho neprítomnosti. Žalobca zároveň poukázal na rozhodnutia v skutkovo a právne obdobných sporoch, a to rozhodnutie Krajského súdu v Žiline, sp.zn.: 13Cob/99/2019, sp.zn.: 13Cob/113/2019 a ďalších, ktoré ako vecne správne potvrdili vydaný rozsudok pre zmeškanie žalovaného, ktorý konajúci súd vydal v uvedených prípadoch z dôvodu, že žalovaný svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnil vážnym a nepreukázaným konštatovaním.

12. Žalovaný odvoláciu repliku nepodal, výzva súdu prvej inštancie s vyjadrením k odvolaniu mu bola doručená dňa 01.06.2020.

13. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného, ktoré bolo podané v zákonnej lehote, oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania, pretože nejde o odvolanie proti takému rozhodnutiu, na prejednanie ktorého je potrebné nariadiť odvolacie pojednávanie podľa § 385 ods. 1 C.s.p. Odvolanie prejednal podľa § 379 - § 385 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

14. Podľa ust. § 274 C.s.p., na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalobcu rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovie, ak a) sa žalovaný nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

15. Podľa § 356 písm. b) C.s.p., odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

16. Podľa § 121 ods. 5 C.s.p., lehota je zachovaná, ak sa v posledný deň lehoty urobí úkon na súde alebo sa podanie odovzdá orgánu, ktorý má povinnosť ho doručiť; to platí aj vtedy, ak je podanie urobené elektronickými prostriedkami doručené súdu mimo pracovného času.

17. Odvolací súd sa najskôr zaoberal prípustnosťou odvolania proti napadnutému rozsudku. V súvislosti s tým konštatuje, že odvolanie proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné, lebo odvolanie žalovaného bolo podané z dôvodu, že neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie.

18. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktorý je následkom procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. V kontradiktórnom procese majú byť nositeľom procesnej iniciatívy sporové strany - žalobca, ktorý iniciuje konanie a má záujem na efektívnom vedení veci a rovnako žalovaný, ak má v spore procesne obstať musí vyvíjať iniciatívu vo forme svojej procesnej obrany. Právna úprava účinná od 1.7.2016 Civilného sporového poriadku rozlišuje rozsudok pre zmeškanie žalovaného pred nariadením pojednávania (§ 273 C.s.p.) a po nariadení pojednávania (§ 274 C.s.p.). V posudzovanom spore bolo súdom prvej inštancie rozhodnuté podľa ustanovení § 274 C.s.p., na návrh žalobcu na nariadenom súdnom pojednávaní z dôvodu, že sa riadne predvolaný žalovaný nedostavil na súdne pojednávanie a svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami neospravedlnil.

19. V zmysle ustanovenia § 274 C.s.p. súd rozhodne rozsudkom pre zmeškanie, ak sú kumulatívne splnené uvedené podmienky: 1. žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalovaný poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie; 2. žalovaný neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami a po 3. žalobca navrhol rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie. Uvedené podmienky musia byť splnené súčasne, v rovnakom čase, čo však neznamená, že musia počas konania nastať iba v jeden určitý moment. Rozsudkom pre zmeškanie žalovaného je možné rozhodnúť na ktoromkoľvek nariadenom pojednávaní, za predpokladu, že sú kumulatívne splnené vyššie uvedené podmienky na jeho vydanie.

20. Z obsahu spisu vyplýva, že v predmetnom spore boli kumulatívne splnené len 2 z 3 podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie, tzn. neboli splnené podmienky pre vydanie rozsudku pre zmeškanie žalovaného. Právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neúčast' na nariadenom pojednávaní konanom dňa 31.1.2020 aj z dôvodu nenavyšovania trov konania v súlade so zásadou hospodárnosti konania súhlasil, aby súd prvej inštancie rozhodol na nariadenom súdnom pojednávaní vo veci bez jeho účasti. Uvedené ospravedlnenie bolo právnym zástupcom žalovaného odoslané elektronickou poštou a doručené súdu prvej inštancie dňa 29.1.2020. Z uvedeného teda vyplýva, že právny zástupca žalovaného ospravedlnil svoju neprítomnosť včas, teda 2 dni pred konaním súdneho pojednávania. S poukazom na vyššie citované ustanovenie § 121 ods. 5 C.s.p. možno podanie právneho zástupcu žalovaného považovať za doručené včas, teda ešte pred súdnym pojednávaním v predmetnom spore.

21. Z dôvodu, že právny zástupca žalovaného riadne a včas ospravedlnil svoju neprítomnosť na súdnom pojednávaní konanom dňa 31.1.2020, neboli kumulatívne splnené zákonné podmienky pre vydanie

rozsudku pre zmeškanie žalovaného, a preto nebolo možné v predmetnom spore vydať rozsudok pre zmeškanie žalobcu.

22. Pokiaľ ide o samotné dôvody neúčasti na nariadenom súdnom pojednávaní, odvolací súd poukazuje na to, že žalovaný v ospravedlnení uviedol aj to, že sa nariadeného súdneho pojednávania nezúčastní z dôvodu hospodárnosti konania, aby nedochádzalo k zbytočnému zvyšovaniu trov konania. Je potrebné poukázať na to, že žalovaný nežiadal o odročenie súdneho pojednávania a súhlasil s rozhodnutím vo veci bez jeho prítomnosti. Ak by odvolací súd pripustil prísne formalistický výklad ustanovenia § 274 C.s.p., tak ako to urobil súd prvej inštancie, bolo by potrebné dospieť k absurdnému záveru, že strana (žalovaný), aby predišiel vydaniu rozsudku pre zmeškanie má povinnosť (resp. jeho zástupca) byť prítomný na (každom) súdnom pojednávaní. Súd je pritom povinný zabezpečiť stranám sporu, vykonať právo na spravodlivý súdny proces, ktorého súčasťou je aj možnosť (nie povinnosť) zúčastniť sa na súdnom pojednávaní, keďže neprítomnosť sporovej strany alebo jej zástupcu na pojednávaní nie je bez ďalšieho prekážkou riadneho prejednania veci. Tiež nemožno konštatovať, že žalovaný bol doposiaľ v konaní pasívny. Žalovaný použil prostriedky procesnej obrany v súlade s ustanovením § 153 C.s.p. (sudcovská koncentrácia konania), keď riadne pripojil a označil v žalobe dôkazy, ktoré je potrebné vykonať a snažil sa ospravedlniť z pojednávania z dôvodu hospodárnosti. Podľa názoru odvolacieho súdu zo strany žalovaného sa nejednalo o marenie spravodlivosti. Žalovaný bol aktívnou stranou sporu, aj keď sa nariadeného súdneho pojednávania na súde prvej inštancie nezúčastnil, so súdom prvej inštancie komunikoval.

23. V prejednávanom spore súd prvej inštancie vyhovel návrhu žalobcu na vydanie rozsudku pre zmeškanie majúc za to, že boli splnené podmienky pre takéto rozhodnutie. Odvolací súd považuje postup súdu prvej inštancie za formalistický. Súd prvej inštancie si vybral spôsob rozhodnutia procesne nie najvhodnejší. Súd totiž nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale sa od neho môže a musí odchýliť, pokiaľ to vyžaduje zmysel a účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z princípov, ktoré majú svoj základ v ústavne konformnom právnom poriadku ako významovom celku.

24. V prípade jednotlivých rozhodnutí iných súdov, na ktoré žalobca poukázal, odvolací súd poznamenáva, že právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatné súdy rozhodujúce v skutkovo a právne obdobných sporoch zaväzoval rozhodnúť identicky.

25. Podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

26. Podľa § 391 ods. 1 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

27. Z uvedených dôvodov odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako rozsudok súdu prvej inštancie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.), pretože neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie (§ 387 C.s.p.) ani na jeho zmenu (§ 388 C.s.p.).

28. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.).

29. Úlohou súdu prvej inštancie bude vec znova prejednať a vo veci rozhodnúť tak, aby bola zaistená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov oboch strán sporu, predovšetkým s ohľadom na zmysel Civilného súdneho konania, pretože súdy sú v prvom rade povolané k tomu, aby zákonom stanoveným spôsobom poskytovali túto ochranu práv.

30. Odvolací súd zrušil aj výrok súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov ako výrok viazaný k meritórnemu rozhodnutiu. Podľa § 396 ods. 3 C.s.p. rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci aj o náhrade trov konania, vrátane trov odvolacieho konania.

31. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 posledná veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa v ustanovení § 419 C.s.p.

Dovolanie možno podať v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia odvolacieho súdu, na súde ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie môže podať strana sporu v ktorej neprospech bolo toto rozhodnutie vydané, dovolanie môže podať aj intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C.s.p.). Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy podľa § 427 ods. 1 C.s.p.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom, dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom, okrem prípadov uvedených v § 429 ods. 2 C.s.p., ak má dovolateľ sám, alebo jeho zamestnanec alebo člen vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. Inak dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 447 písm. c) C.s.p.

V dovolaní podľa § 428 C.s.p. sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).